

Dolgozni csak pontosan

VISSZHANG - LXII. évfolyam, 40. szám, 2018. október 5.

Süt az ingerültség Karsai László soraiból (*Orvosok a Horthy-korszakban*, 2018/37., szept. 14.). Rosszkedvének oka Pelle János publicisztikája, amely a virulens zsidóellenességet mutató magyar orvosi kar jogfosztó intézkedéseket helyeslő, azokat aktívan támogató, sőt kezdeményező szerepét tárgyalja (*Fajvédő orvosok és a holokauszt*, 2018/36., szept. 7.). Bírálatainak kezdőmondatával Karsai rögvést orientál, megteremtve a mondandóját végigkísérő, higgadt, tárgyilagos légkört. Minden másnál sürgetőbb számára az olvasó felvilágosítása: Pelle János *műfordítóként* foglalkozik huzamosabb ideje a holokauszttal. E szűken mért laudációt követően a szaktörténész szigorával veszi sorra Pelle írásának hiányosságait. Majd végezetül a lábbelikészítő kisiparos örökzöld példája nyomán elhangzik a verdikt: a műfordító maradjon a műfordításnál. Kerülje a történelmi tárgyú megnyilatkozásokat, ám ha mégis erre ragadtatja magát, akkor alapvető elvárásként törekedjen a pontosságra, lelkiismeretesen számba véve az előtte járó szakemberek eredményeit. Való igaz, a forrásművek, dokumentumok pontos számbavétele, feldolgozása, esetenként szöveghű idézése a hiteles történelmi tevékenység kiemelkedően fontos ismérvei. Különös, hogy a műfordítói melléfogásokat buzgón elősoroló Karsai jómagya nem volt mindig állhatatos híve eme szakmai erényeknek. A *Befogadók: Írások az antiszemitizmus ellen, 1882–1993* című gyűjteményes kötet szerkesztőjeként hiányosan tette közzé Kossuth Lajos egyik mondatát, kihagyva belőle egy, a kiadvány fő üzenetével feltehetően összeférhetetlennek ítélt szakaszt. (Részlet Kossuth Lajosnak Helfy Ignáchoz írt leveléből, 1882. október 11.: „Nemzetiségi és közigazgatási tekintetek tanácsolhatják, tanácsolják is, hogy Magyarország ne tárjon kaput semmi jött-ment söpredéknek. Azt az önfenntartás kötelessége parancsolja, ép úgy mint idegen pánszláv, vagy pánromán elemeknek Magyarországra csoportosulása meg ne engedjék...” Az effajta „szakértői szöveggondozás” nem éppen virágdíszes jelzőit itt most nem szedem csokorba.

Természetesen ki lehet lépni a cégtábla elé, megfelelő módon és mértékkel szóvá tenni, kijavítani mások tévedéseit. Arra viszont tanácsos ügyelni, hogy az idegen portékák kritizálása közben a saját kirakatban ne díszleljen selejtes áru.